

Izkušaj razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opolden.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškaška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
ehti. Rokopise se ne vrača.

Ogledi: Enostopna peti-
tvetica K 180, osmrtice
in zahvale po K 8—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 250; večkrat objavo po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 120, za pol
leta K 60, za četrt leta
K 30, za mesec K 10.
Za Nemčijo celo leto K 132,
za ostalo tujino in Ameriko
K 140. — Reklamske za-
liste so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciškaška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Ali naj se skliče strankin zbor?

Pred par tedni je zahtevala ljubljanska kraljeva politična organizacija, naj se skliče izreden strankin zbor, ki naj bi sklepal o strankini taktiki. Ta zahteva je bila takrat iz enega razloga nesprejemljiva.

Ako naj strankin zbor o strankini taktiki res odloči, je treba vreči sporna vprašanja prei med delavstvo, da se more orientirati. Nikakor ne gre, da bi prišli delegati brez orientacije na strankin zbor in odločili o važnih vprašanjih pod tretim in nepravilnim vplivom demagogične agitacije. Za velike odločitve pa strankina publicistika ni nikogar pripravila.

Zato je vodstvo stranke zahtevalo ljubljanske kraljeve politične organizacije zaenkrat zavrniti, k čemur je bilo tudi formalno upravičeno, ker se te zahteve ni zadostno podpiralo.

Pod vtisom zadnjih dogodkov v stranki pa postaja položaj drugačen. Vsled ustanovitve nove stranke je izreden strankin zbor že radi tega potreben, ker le treba izvršiti vsaj nadomestne volitve v vodstvo stranke. Treba pa bo zavzeti tudi drugače stališče do najnovejših dogodkov v stranki.

Predno pa se strankin zbor skliče, se mora položaj v stranki docela polasiti.

Strankin zbor mora po našem mnenju vse tiste, ki so proti stranki iz zasede ruvali, brezpogojno obsoditi. Vsak kompromis na to stran bi bil za stranko škodljiv, ker se mora enkrat pokazati, da tvori organizacija stranke solidarno vez in silo, namram kolj so posamezni rušilci brez moči. Vsi, ki so odkrito prelomili vez z stranko, seveda o njeni politiki ne morejo soditi.

Nadalje bo za razrešitev zamotanih vprašanj koristno, ako se stori vse, da se vsako osebno vprašanje zapostavi in da stopijo, kolikor mogoče, s sveže sile s popolnim zupanjem začasno v aspredje in izvrše, kar zahteva čas.

S tega stališča nas navdaja poročilo, da smemo pričakovati sodelovanje Etlina Kristana v domovino, z odkritim veseljem. Naša skrb bo, da pospešimo njegov povratak čim najhitro mogoče.

Kar se nadeja politike same tiče, na vprašanje ministerializma ne more ležati glavni povdarek. Mi v tem oziru svojega načelnega stališča sicer ne moremo meniti. Dejansko pa so revolucionarni časi, ko se je država gradila in ko je bil proletarijat ravno vsled neustaljenih razmer velika politična sila, — čemur je sodelovanje v vladi odgovarjalo, — že za nami. Časi, ko bo postal proletarijat v parlamentu in uradni državi prevladujoč faktor, pa so še daleč pred nami. Vse to sili politiko stranke na opozicijsko pot, tako da bo izgubilo zgoraj omenjeno vprašanje svoj praktičen pomen.

Ujedinjenje s srbo-hrvatsko komunistično stranko vsaj začasno ni mogoče. To pa zato, ker se je izrekla ta stranka brez pridržka za ruske metode in ker omalovažuje in ovira vsako delo, ki ne neri neposredno na revolucionarno akcijo, neupoštevajoč, da je tako delo tako za revolucioniranje duhov, kakor zlasti zato potrebno, da se vzgoje moči, ki bodo vodile socializirano družbo.

Ne zanemarljivo velikih izkušenj, ki jih je podala ruska revolucija. Mnogo se bomo od tretje internacionale učili. Vsega pa ne bomo prevzeli, kar prihaja od vzhoda in ne vsega zavrnili, kar si je zamislil in preizkusil zapadni proletarijat, ki ima za sabo dolgoletno politično šolo, kakor vzhodni.

Ujedinjenje s hrvatsko-socialno demokratično stranko bi bilo lažje, ker smo si programatično bližji. Vendar bo pravilneje, da se tudi to ujednjenje ne izvrši, ampak da se počaka trenutka, ko bo nasprotje med tretjo in drugo internacionalo izgubilo svoj praktični pomen in bo vsled tega na obe skupini hrvatskega in srbskega delavstva lažje posređevalo vplivati.

Zato naj stranka zaenkrat pač deluje za politično ujednjenje z jugom, zlasti v tem smislu, da podvoji svoje sile, da se naide programatična podlaga za ujednjenje srbskega in hrvatskega in za priključenje slovenskega proletarijata. Naš separatizem naj nikogar ne boli, ker je zarambja za popolnejše ujednjenje.

smo gesla. Imeli smo probleme, opažali smo umiranje opešane in porajanje svežega. Sedaj slišimo glasnejša gesla, problemi so intenzivnejši, umiranje je bolj epidemično in novo stremi z večjo silo na dan. Ali vse to je bilo že pripravljeno v razmerah in vojni je le pospešila razvoj.

Vsakovrstni so učinki vojne. Eden največjih je ta, da je prišlo med ljudske mase močnejše življenje. Kakšne barve je to življenje, kako se izraža, kakšna pota in kakšne cile išče, to drugo vprašanje. Ali to intenzivnejše življenje je dejstvo, ki bi ga bilo nezmisljivo utajevati. In prav ta efekt je zelo lahko razumljiv. Po vseh v vojni zapletenih državah — in v gotovem obsegu tudi v drugih — je bilo treba apelirati na te mase, brez katerih ni bilo mogoče vojskovanje samo niti organizacija življenjskega načina, ki so ga zahtevale vojne razmere. Se več: Treba je bilo mnogo več ljudske samostojnosti, kakor prej. V dobi mira je bilo lahko sestaviti vsakovrstne vojaške zakonike in doležbe za vsak slučaj, na katerega so mogli avtorji teh predpisov misliti. Ali ko je vojna postala krvavo dejstvo, se je kmalu pokazalo, da se niena praksa ne zmeni mnogo za spekulativne teorije; vsak trenutek so nastale razmere, v katerih niso vsi lepi ukrepi nič zalegli in živi človek je moral vzeti svoj razum na pomoč, če ni hotel enostavno ostati na cedulj. In pogostoma je moral razum delati tako trdo, kakor ni bil še nikdar prej vajen. Mož, včasih vedno držan na vrvi, je bil nenadoma odvisen sam od sebe in od svojih moči. In marsikdo je tedaj šele spoznal svojo vrednost. Vsa ta zavest ni mogla, ko ni bila več potrebna za vojne potrebe, izpuhiti kakor kafa. Dober del je le izginil, ali večina so stili, ki so v takih težkih razmerah postali ljudje, ostali ljudje tudi po vojni. Kakorkoli pa je moral posameznik napaniti svoje moči, jih je vendar večinoma napanjal v družbi in v kooperaciji s tovariši. Budila se vsled tega ni le individualna samozavest, ampak tudi samozavest mase in cenitev solidarnosti.

Z vojne so se vrnil isti ljudje, toda drugačni ljudje. Prihajajoči z bojnih poljan in iz vojnih delavnic so se spominjali, da so včas, ko so poslušali avel na požrtvovalnost, dobivali tudi obilne in zagotovile. Pravili so jim, da se bojujejo sami zase. To je bilo potrebno, zakaj milionske vojske našega časa se ne morejo vzeti od nikler drugod, kakor iz narodnih mas, ki jih ni mogoče.

Če zbuditi s samim idealizmom brez vsebine, se manje pa držati net let v ognju in pogibanju. Zato so jim delali, da prinese zmaga demokracijo, da bodo vsi deležni pravic in boljšega življenja, da jim ne bo treba le skušati, ampak da bodo mogli tudi govoriti in sodočiti pri snovanju svoje usode. Tako so jim govorili tam, kjer so res imeli take ali podobne namene, in tam, kjer so le na debelo izdelovali pesek v oči. Ljudje so pa jemali besede, kakor so jih slišali, obilne so smatrali za resne, v duhu so si predstavljali boljše življenje, za katero se bojujejo.

Vrnili so se z upi in povečano samozavestjo. Zadržali jim brani, da bi upe enostavno pokopali, če se ne izpolnijo. Obljubovala se jim je demokracija, sami zase so postali demokracije. V tem, kar je demokracija in kaj ni, se lahko motilo, kakor se je motilo že marsikdo pred njimi, ali toliko so na vsak način demokracijejši, kakor prej, da ne dajo napraviti iz sebe civilnih volakov, podvrženih absolutnemu povelju višjega. Besedo hočejo imeti, nekateri morda manj, drugi več, ali besedo na vsak način. Le tam, kjer je beda dosegla najvišji vrhunec, je obup zatrl samozavest, pa tudi to večinoma le začasno — in tisti, ki ne ljubijo samozavesti mase, nimajo vzroka, da bi se veselili, zakaj obup postala lahka nevarnost od domišljavosti.

Da verujejo mase same v sebe veliko bolj, kakor pred vojni, je ena najznačilnejših reči našega časa. Na različne načine se izraža ta vera, toda izraža se povsod. Učinki so v nekaterih slučajih dobri, v nekaterih slabi, včasih irelevantni, ali tudi učinkiti so povsod, v deželah premaganih, v deželah zmagovalnih in v deželah nevtralnih narodov. V Rusiji se kažejo po svole, v Egiptu po svole, v Nemčiji na en način, na Irskem drugače. V eni državi gredo mase v revolucijo, v drugi se peha k vojni žaram s prei neznanim zanimanjem in strastjo. Tudi se organizirajo veljanski štrajki, tam gre politični ali protipolitični radikalizem v klasie.

Ker je to novo življenje v masah dejstvo, je treba z njim računati. Kdor ga prezira, mora delati napake v svojih računih. Nič manjše napake pa ne napravi tisti, ki misli, da je pravilno vpoštevati to novo prikažen z namenom, da bi lo uničil. Kadar se začne mase dramiti na tak način, da mislijo, tudi če mislijo napakno, jih ni več mogoče usavati, zlasti pa ne trajno. Hotenje vstaja v njih dušah. Čim bolj bi se jim branilo, kar hočejo, tem silnej in strast-

nele bodo hotele; čim bolj bi se jim kazala pest, tem bolj bi gledale, da jo zdrobe. Tlak povzroči protitlak, persekucija izjove maščevalnost.

Tako kakor mislijo trdi konservativci, ne gre. Koncem julija leta 1914 se je zgodovina prekinila; vojna, ki je to storila, je končana, pa privemo zopet nit tam, kjer se je pretrgala... Reka je tekla tisoč milj daleč. Kdo bi mislil na to, da jo vrne zopet v hrib, iz katerega je privrela in napravi, kakor da sploh ni tekla? Kar je minilo, se ne vrne, in razmere, ki so hile pred vojni, so temeljito minile. Zaman se le ukvarjati z njih obnovitvijo. Svetovna kriza in tisočeri z njo spojeni dogodki so ustvarili tisoč novih življenjskih povelj. Ki zahtevajo novo vpoštevane in nove učinke. Te pogoje objektivno spoznati in pomagati njih posledicam na najboljši način v življenje, je glavna naloga časa. In ker hočejo vedno širši krogi ljudstva sodelovati pri tej porodni pomoči, je nujno, da dobe za to delo čim boljše sposobnosti.

Vrednost močne individualnosti ne izgine, ali zgodovine ne bodo več delali posamezni ljudje — pravzaprav le niso nikdar delali v šolskem zmislu — temveč boljbolni bo sodelovalo ljudstvo. Če je v tem kaj nevarnosti, lo more povzročiti le nesposobnost ljudstva. Tedaj pa ni druge pomoči, kakor da se vodi boj ne proti ljudstvu, ampak proti nesposobnosti. Razširiti in poglobiti znanje je veslo, ki odgovarja na vprašanje. Najboljša šola pa je praksa. Odrivati ljudstvo od javnega življenja se pravi, jemati mu vero v normalna sredstva in ga goniti pustokovskim eksperimentom v naročje. Dati mu najpopolnejšo priliko za zastopanje njegovih interesov, za izražanje njegovih misli, nai so dobre ali slabe, omogočiti mu udeležbo pri vsakem javnem delu, se pravi ustvariti najširšo ljudsko univerzo, iz katere izide prei ali slei praktični, izurjen in sposoben narod, ki bo znal odstranjevati, kar se je preživelo, pa tudi graditi, kar je potrebno.

Za »močne individualnosti« ni treba imeti strahu pri tej metodi. Tisoč sedaj zakopanih, odrinanih, samih sebe se pogostoma nezavedajočih talentov se razvile — sebi in družbi v prid — če dobe priliko, da se naučijo in izrazijo. Toda v svobodni vzgojena masa bo znala poskrbeti, da se take »močne individualnosti« ne izpremene v nove avtokrate in avtokratičke, ampak da postanejo njih sposobnosti plodovite.

Družabne izpremembe so neizogibne. Današnji svet ne prenaša več produkcije na slovo. Na vseh straneh

Duh in naloge dobe.

(Konec.)

Ko je izbruhnila vojna, je dobil svet mogočen sunk, nikakor pa ni bil zburjen iz absolutnega mira. Tudi leta 1914. in pred tem je imelo človeštvo svoje probleme, svoje stike in

svoja nasprotja, interese enih in drugih in tretjih, svoj nemir in svoje boje. »Nazaj« je donelo na eni strani, »naprej« na drugi, tretji so se pa oglašali: »Nikamor ne!« Slišali

LISTEK.

Venček ruskih narodnih pravljic.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

Večni Mršavec.

(Konec.)

Bodač razpara račko, a iz nje se izvali lajce in se zakotali v morje.

»Ah,« reče carjevič, »ko bi ga rak dvignil iz morja!«
Kot bi trenil, se že prikaže rak in privlači lajce.

Carjevič in Bodač vzameta lajce, se vrmeta k Večnemu Mršavcu, ga udarita z lajcem ob čelo in on se zgrudi ter izdihne. Tedaj vzame carjevič Vasiliso Kirbitjevno in odpotovali so domov.

Na potu jih zaloti temna noč. Postavilo šotor in Vasilisa Kirbitjevna leže spat. Bodač pravi: »Lezi tudi ti, carjevič, lajz pa bom stražil!«

V gluhi polnoči prileti 12 golobic, udarijo krilo ob krilo in se izpremene v 12 devolk.

»Vidva, Bodač in carjevič Ivan, sta ubila našega brata Večnega Mršavca in odvedla našo snaho Vasiliso Kirbitjevno! A ne bosta srečna! Ko pride carjevič domov, ukaže pri-

nesti svojega najljubšega psa. Ta se izvije psarju iz rok in raztrga carjeviča na drobne kose. Kdor pa to sliši in pove carjeviču, okameni do kolena!«

Zjutraj zbudi Bodač carjeviča in Vasiliso, nakar odpotojeta dalje.

Zaloti jih druga noč. Postavijo šotor na prostem polju. Zopet reče Bodač: »Lezi spat, carjevič Ivan, a jaz bom čul!«

O gluhi polnoči prileti 12 golobic, ki udarijo krilo ob krilo in se izpremene v 12 devolk.

»Bodač in carjevič Ivan, ubila sta nam brata Večnega Mršavca in odvedla našo snaho Vasiliso Kirbitjevno. A ne bosta srečna! Ko se carjevič Ivan vrne domov, veli pripeljati svojega najljubšega konja, na katerem se iz mlada navajen lezdi. Konj se konjarju iztrga in pobije carjeviča do smrti. Kdor pa to sliši in mu pove, okameni do pasu!«

Ko se zdani, odpotojeta. Zaloti jih tretja noč, zopet postavijo šotor, da prenoči na prostem polju. Bodač veli: »Lezi spat, carjevič Ivan, a jaz bom čuvati!«

O gluhi polnoči prileti zopet 12 golobic, udari krilo ob krilo in vse se izpremene v devolke.

»Bodač in carjevič Ivan, vidva sta ubila našega brata Večnega Mršavca in odvedla našo snaho Vasiliso Kirbitjevno. A ne bosta imela sreče! Ko dospa carjevič domov, zapove pripeljati najljubšo mu kravo, ki ga je od mladih nog hranila z mlekom. Krava se iztrga kravarju in nasadi carjeviča na roge. A kdor nas sliši in vidi ter pove to carjeviču, okameni po vsem telesu.«

Tako reko, se izpremene v golobice in odlete.

Zjutraj se carjevič Ivan in Vasilisa zbudita in vsi trije nadaljujejo potovanje.

Ko se vrnejo domov, se kraljevič oženi z Vasiliso Kirbitjevno; nekaj dni nato ji pravi: »Ali hočeš, da ti pokažem svojega najljubšega psa?«
Ko sem bil še maj, sem se vedno z njim igral.«

Bodač vzame svojo sabljo, jo ostro nabrusi in se postavi k vratom.

Privede psa; ta se iztrga psarju iz rok, skoči naravnost k vratom, a Bodač zamahne s sabljo in ga preseka na dvoje.

Carjevič Ivan se razsrdi, a z ozirom na stare uslugе ne reče nič.

Drugi dan veli privesiti svojega najljubšega konja. Konj raztrga ko-

nopec, se iztrga konjarju in zdrvi naravnost proti carjeviču. Bodač odbi le konju glavo.

Carjevič se še bolj razsrdi in že ga hoče dati prileti in obesiti. Tu ga Vasilisa zaprosi: »Ako bi ne bilo njege, bi me ti nikoli ne bil dobil!«

Tretji dan ukaže carjevič privesiti svojega najljubšega kravo. Ona se izvije blapcu iz rok in se zaleti naravnost proti carjeviču. Bodač ji odseka glavo.

Tedaj se carjevič Ivan tako razljuti, da ni nikogar več poslušal. Tako pozove rabljo in mu ukaže, naj Bodača kazni.

»Ah, carjevič Ivan! Ko že vele-vaš, da me usmrti rabel, umrem rajši sam! Dovoli mi le, da ti povem tri stvari!«

Bodač mu pove, kako je bilo prvo noč, ko je priletel 12 devic in kat so mu govorile, ter okameni do kolena.

Pove mu, kako je bilo drugo noč in — okameni do pasu.

Tu ga jame carjevič prositi, naj ne govori do konca, a Bodač mu odvrne: »Sedaj je vseeno, nanol sem že okamenil in ni mi vredno živeti!«

Pove mu še, kaj je videl in slišal tretjo noč in — okameni ves.

Carjevič Ivan ga postavi v posebno dvorano in hodila sta z Vasiliso vsak dan preden plakat.

Preteklo je mnogo let. Ko plaka nekoč carjevič nad okamenim Bodačem, začuje iz kamna glas: »Čemu plakaš? Meni je tako težko!«

»Kako bi ne plakal! Jaz sem te vendar pogubil!«

»Ako hočeš, me lahko rešiš! Ti imaš dvoje otrok, sina in hčerko. Zakolji ju, nastreži njune krvi in z njo namaži kamen!«

Carjevič pove vse to Vasilisi. Hudo in bridko se jima je storilo pri srcu, a sklenila sta zaklati svojo deco.

Zakoljeta ju, nastrežeta krvi in pomazeta kamen. Bodač takol oživi in vpraša carjeviča in njegovo ženo: »Ali vama je hudo po otrokoma?«

»Hudo, Bodač!«

»Poidimo v njih sobo!«

Pridejo in najdejo otroka — živa!

Oče in mati se silno razveselita in priredila tako gostovanje ko nikoli nikjer.

Tudi jaz sem bil tam, pil vino in medico; teklo mi je po brkih, a v usta ni kauljo.

je toliko potrebi, ki jih more zadovoljiti le do največje popolnosti organizirana produkcija, da postaja industrija anarhična svetovna nevarnost. Gospodarski absolutizmi so enako neznosni kakor politični. Trgovske telme ogrožajo mir sveta danes bolj kakor v preteklosti. Vsa to kaže smer, ki to moralo socialne izpremembe dobiti, da postane redno

Gospodarsko delo.

I.

Nakupovalna zadruga.

Te dni je sklenila »Nakupovalna zadruga« (prej »Vojna zveza«) svoje račune za preteklo upravno leto. Računi nam podajajo zanimivo sliko tega velikega gospodarskega podjetja. Število oskrbovancev je naraslo na 200.000 oseb. Promet je znašal nad pol milijarde. Iz računa o dobičku in izgubi pa je razvidno, da zadruga ni delala za dobiček, temveč je nudila svojim članom vse potrebščine po najnižjih mogočih cenah. Tako n. pr. je dala moko še do srede januarja t. l. po lastnih cenah, da bi bila že pšenica veliko višja v ceni, kot so bile cene moki. Samo pri tem je doplačala Nakupovalna nad 300.000 kron. Isto je bilo pri soli in še pri drugih najvažnejših potrebščinah. Toda o vsem tem se bo poročalo podrobno na prihodnjem občnem zboru.

Nakupovalna zadruga se je razvila iz prejšnje »Vojne zveze«. V nji so vključene sledeče skupine: 1. Velikodružica (Trbovelska premogovna družba, Kranjska industrijska družba l. t. d.) 2. Konzumno društvo za Slovenijo (z vsemi podružnicami). 3. Prvo del. konzumno društvo (z vsemi podružnicami). 4. Nekatera samostojna konzumna društva (Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, Jesenice l. t. d.). 5. Zasebna podjetja in trgovine.

Število oskrbovancev vseh teh skupin znaša zdaj že nad 200.000 oseb. priključilo pa se vedno še nova podjetja. Ako računamo za teh 200 tisoč oseb samo po 6 kg mlevskih izdelkov na mesec, vidimo, da rabi Nakupovalna samo moko mesečno 120 vagonov. Kje pa je sol, sladkor, petrolej, fižol, krompir in spicerljako blago?

Z vsemi temi predmeti zalaga Nakupovalna svoje člane.

Ob priliki letnega zaključka pa je treba, da povemo nekaj, o čemer smo do zdaj molčali, da so letela v metazu dnevnega političnega boja na Nakupovalno prikrita in neprikrita sumničenta.

Osvoboditi moramo o izvoznici.

Ze svoječasno smo zastopali mnenje, da izvoznica za blago, ki je v naši državi odvisna in pa izvoznica pod pravo kontrolo, ni nič hudega in prav nič koruptivnega. Da, potrebna je, ker drugače premožno potrebnega blaga sploh ne bi mogli dobiti v deželo.

Ko je bil svoječasno v Belgradu razpisani izvozni kontingent za prešiče, se je Nakupovalna poslužila te prilike in zadržala za izvozno dovoljenje za 4000 komadov prešičev, katere bo prodala v Italijo za kompenzacijo za uvoženo spicerljako in kolonijalno blago.

Vrhovni svet.

Odkar so se vrhovni svet zavezniških diplomatov preselili iz Pariza v London, so narodi evropske celine veliko manj poučeni o delovanju teh mogotcev. Ravno kar pa so izdali na

gospodarsko življenje splošno mogoče, da se skriče mednarodne nevarnosti in da se odstrani nezadovoljnost ljudskih množic. A da se morejo vsa ta velika vprašanja povoljno rešiti brez prevelikih sunkov in potresov, le svobodno sodelovanje mas v vseh zadevah javnega življenja neizogiben pogoj. Teza ne razume, se pravi, ne razume časa in njegovega duha.

Izvoz proti plačilu predpisane carine je bil dovoljen. In sicer samo to. Vse drugo govorjenje in pisarenje o opustitvi carine, o dovoljenem izvozu moke, žita, poljskih pridelkov itd. je pa navadna laž, kar se lahko dokaže iz poslovnih knjiž in na uradnih aktov.

Za izkupiček izvoženih prešičev je nakupila Nakupovalna kavo, olje, sladkor l. t. d., torej tisto, za kar ji je bil izvoz dovoljen. Od koga in kako je nakupila, bomo na polasnihi pozneje.

Po je vse, kar vemo povedati o izvoznici.

Nakupovalna stoji pred tem, da se mora še povečati, še razviti, ker število njenih oskrbovancev raste od dne do dne. Treba pa je upoštevati tudi vse težave in nepravilnosti, s katerimi se ima boriti. V zadnjem času ji gre težko, radi že znanih razmer, s preskrbovanjem z moko. Cene žitu rastejo od dne do dne; nalarjem je bilo treba povzročiti mlevnino, zato bo treba že tekoči mesec misliti na to, da se povzročijo cene moki, ki so zdaj že v prosti trgovini za 3—4 K višje, kot pri Nakupovalni. Sploh pa rastejo cene vseh živinskih potrebščinam do neznosnosti. Ni pretirano, ako trdimo, da je pri mnogih vrstah blaga tako, da stane en vagon toliko, kot je stal preje cel vlak. Zato pa potrebuje Nakupovalna tudi ogromnih svot, katere bi ne zmogla, ako bi se ne naslonila na domačo banko, ki ji gre v vsakem oziru na pomoč. V tem obstoji vsa tista zveza z bankami, ki se je tudi očitala soc. demokratičnim članom načelstva in nadzorstva Nakupovalne.

Ko so začele cene živlona v letošnjem letu tako rapidno rasti, da je bilo vseh nezadostnih denarnih sredstev oteženo preskrbovanje članov Nakupovalne, se je ista obrnila do ministrstva ishrane in do ministrstva financ s prošnjo, da se ji dovoli večji brezobrestni obratni kapital. Ta je bil dovoljen v znesku petih milijonov. Ampak ne samo Nakupovalni, temveč tudi drugim slovenskim gospodarskim organizacijam, n. pr. Gospodarski zvezi, Samopomoči, Želznčarskim organizacijam i. dr.

Torej: izvoz 4000 komadov prešičev in enoletni brezobrestni petmilijonski obratni kapital to je, kar je dobila Nakupovalna v času najhujše prehranjevalne krize v svrhu olajšanja preskrbovanja 200.000 oseb. Te ugodnosti, dovoljene ji v zadnjih mesecih, pa je Nakupovalna v polni meri izrabila v korist svojih članov, kar kažejo ravno pravkar zaključene številke za preteklo upravno leto.

Angleškem spomeniku, ki vsebuje njihove najnovejše sklepe in zahteve, ki so še precej pravične. S tem hočejo pomiriti ogorčene evropske narode ter se izogniti pretečenju evrop-

skemu in svetovnemu potonu, ki se bliža z velikimi koraki. Med drugim pravijo: svetovne žitnice so prazne, pomanjkanje blaga je splošno; cene živl rastejo od dne do dne; to je žalostno dejstvo. Celi Evropski celenu svetu se majo stebri in nevarnost je, da se zruši v razvaline.

Vrhovni svet predlaga neposredno rešitev tega vprašanja, da se zavezi naraščajoča povodenj. Najprej naj izvolijo gospodje preprečiti vsakršno oboroževanje! To je tista nesrečna ideja, ki je našla že toliko odobravanja, katere pa, kakor se zdí, imperialistična ententa ni pripravljena praktično izvesti. Dokler Vrhovni Svet ne opusti vzhodne ekspedicije, toliko časa se zamani nadeja evropskega miru.

Dalje praví: Treba je urediti odnose s celim Vzhodom. Dobro! Naj torej prizna sovjetsko republiko, naj umakne svojo roko od Poljske, da se bo mogel skleniti mir, naj pusti, da se stotisoči, ki so poč ozleli, vrnejo domov k plodonosnemu delu!

Slednjič meni, da je treba Evropo preseliti kot celoto. V tem usodnem trenutku je potrebno sodelovanje vseh narodov; oni tvorijo nerazdelljivo ekonomsko celoto. Če se hočemo izogniti vojni, lakoti in revoluciji, moramo pričeti skupna pogajanja.

»Times« smatrajo zahteve vrhovnega sveta za popolnoma pravične. Ne bodimo diakoepi! Kakor hitro bodo imperialistične vlade pričele izvajati londonske sklepe, se položaj ne bo izboljšal, ampak se bo poslabšal. Med besedami spomenice in praktično politiko mogotcev zila globok prepad.

Pismo iz Belgrada.

13. marca.

Parlamentarni položaj postaja vsak dan bolj zapleten. Poslanci iz tzv. okupiranega ozemlja, črnogorski poslanci in nekateri disidenti iz demokratskega kluba so ustanovili svoj klub, kojemu predseduje dalmatinski poslanec dr. Smoljaka; podpredsednik mu je Črnogorec Marko Daković. V klub je pristopil tudi Srb iz Hrvatske Jovan Banjanin. Ta klub daje vladi sedaj — kvorum. Dr. Smoljaka je sicer v govoru, ki ga je imel pri razpravi o »programu« vlade izjavil, da hoče drugo vlado, močnejšo kot je Protič-Koroščeva, ali obenem je zelo nelepo napadel prejšnjo Davidovičev vlado.

Po Smoljaki se je ozlasil za besedo Marko Daković, tedaj tovariš njegov in namestnik v predsedstvu, in je izjavil, da je načelno in strankarsko proti sedanjí vladi, ker so stranke, ki so napravile sedanjo vlado, vodile obstrukcijo proti prejšnji vladi in jo sabotirale. Sedanja vlada on in njegovi somišljeniki ne bodo podpirali.

Kako bo dalje, bomo videli. Sedaj drži ta klub Protiča.

V parlamentarnih krogih se govori, da se sicer izvrši v najkrajšem času rekonstrukcija kabineta Protič-Koroščevega. Stari Ribarac misli že odstopiti, njegov portfelj ministra trgovine naj bi prevzel — Nančić, za ministra pravde pa naj pride bivši Ribarčev adv. pisar Ljuba Jezdič. Nekaj bo že na tem resnice, ker je poslanec Miha Škorč, advokat iz Šabca in član Ribarčeve parlamentarne skupine te dni izstopil iz Ribarčevega kluba in odšel v — opozicijo.

Poročila o selah dobivate iz uradnega korespondenčnega biroa. Razume se, da jih inspirira vlada in da jih morate vaši čitatelji vzeti kot

take. V parlamentu samem je vedno bolj radi pravilnosti zapisnika, ki ga vodi mož temne preteklosti, radi k a l e c Pera Jovanović, ki ima naslov »Pera Komita«. Tega moža so v parlamentu na Krfu odstavili od posla zapisničarja, ker je »prevestno« opravil svoj posel. Sedaj ga enako vrši. Da bi se ga ne moglo kontrolirati, bere zapisnike tako tih, da se sploh ne sliši... Poslanci, ki hočejo vedeti, kaj je skrpal g. komita, morajo iti prav k njegovi mizi, da čujejo.

Te dni se je zopet zvedelo v javnosti nekaj zelo nepegega o enem Protičevih ministrov, kar sevé meče čudno luč na to ministrstvo. Dnevnik v Belgradu so objavili izjavo ministra za narodno zdravje g. St. Miletica, ki jo je podal 1. 1914 v mestnem svetu v Vrhu. Ta izjava se glasi: »da bi odklonilo izvesne nesporazume, koji su u poslednje vreme izbili, osećam se pobuđen, da izjavim, da Vrščanu srpske narodnosti bez obzira na strankarsko obilježje u ovim težkim danima ne poznaju drugu politiku, već samo onu, da tradicionalnom bezuslovnom i nepokolebljivom vernosti svojom ometa pravo svetlom tronu izdrže nared zaledničke madžarske države sa onom hrvatsku prirvrženošću, koja se nikakvih žrtava ne odriče.« V sled te izjave je dobil sedanjí minister dr. Miletic celó — mesto glavnega mestnega fizika v Vrhu...

Kaj — lena družba v tel Protič-Koroščevi vladi?!

Protirevolucija v Nemčiji.

Z nadčloveškimi naporí in brezprimerno požrtvovalnostjo je polagala nemška delavstvo temelje za nov državni red. Nemška republika se je dvigala iz razvalin, ki so jih povzročili na nemški zemlji pruski junckerji in generali.

Drugače so ravnali junckerji in generali. Ti so ruvali že dalje časa proti delavskemu vodstvu nemške republike. Sedaj pa je protirevolucija očito izbruhnila in pričel se je boj na življenje in smrt.

Par junckerskih regimentov je zasledilo Berlin.

Predsednik republike in vlada so se umaknili v Strassburg, odkoder bodo organizirali protidarec. Vse tri delavske stranke so proklamirale generalno stavko. Južne in zapadne pokrajine pa se izrekaio na čeli črti proti revolucionarjem. Pričel se bo boj na življenje in smrt.

Nadelamo se, da se bodo veselili junckerski pučisti v Berlinu le kratko časa svoje zmag.

Za nemško delavstvo pa bo ta puč resen opozoril, da se mora junckersko kasto v Prusiji brezobzirno zlomiti in streči.

Proglas stala vlade.

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) — Wolf.) V Stuttgartu se nahajajoča državna vlada priobčile nastopni proglas: Prevratniška vlada v Berlinu poskuša po vseh krajih Nemčije vzbuditi misel, da se pogaja z ustavno državno vlado in da je general Märker določen za posredovalca. To ni resnično. Ustavna državna vlada zavrača vsakršna pogajanja s prevratniki v Berlinu, ker je njena dolžnost, zagovarjati ustavo pred narodom in ker te preprečena, da bi taka pogajanja vzbudila v ljudstvu neznanje in zmešnjava. Pokret v Berlinu se bo zrušil sam vase. Pogajanja bi le podaljšala nerednosti. Nemčija ima le eno vlado, ki jo je ljudstvo ustavno sestavilo in ki je sedaj vodi državne posle iz Stuttgarta.

Sklicanje narodne skupščine.

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) Wolf.) Urad javila iz Stuttgarta: Državna vlada je vzela posle v svoje roke. Državni kabinet se je sestel ob štirih popoldne v navzočnosti državnega predsednika Eberta, državnega kancelarja Bauera, predsednika in podpredsednika narodne skupščine in ob udeležbi württemberške vlade. Vsi so se popolnoma strinjali s tem, da se skliče narodna skupščina v Dresden za sredo ob štirih popoldne. S prevratniki v Berlinu se vlada ne bo pogajala. Ustavna vlada zahteva, da Katt in tovariši odstopijo.

Spopad.

LDU. Dresden, 15. (DunkU.) Wolf.) Urad javila: Brzotavni urad je zasleda delavska bramba. Popoldne je prišlo na trgu pred pošto, kamor se je pripeljal oklopni avtomobil z državno brambo, da vrže delavsko brambo iz požneza poslopja, do silnega streljanja, pri čemer je bilo na obeh straneh mnogo ranjenih. Govori se, da se bliža večje število vojaštva državne brambe, da zopet zasledijo brzotavno poslopje.

Položaj v Berlinu.

LDU. Berlin, 16. (DunkU.) Splošno stanje je neizpremenjeno. Promet na železnicah, cestni železnici pa podzemeljski železnici nadalje poteka; tudi pošta ter večji del elektrarn in plinarn ne deluje. Nocoj je bilo skoro vse mesto v temi. Državna bramba je svoje odredbe poosttrila. Posamezni deli in poslopja so obdani s žičnimi ovirami ter zavarovani s strojnimi in topovi. Po cestah so vozijo vojaške patrole na tovornih in oklopnih avtomobilih, ki so oboroženi s strojnimi.

Stavka se nadaljuje.

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) — Wolf.) Iz Brandenburga se javlja Socialno - demokratska strokovna društva izjavljajo že dva dni splošno stavko.

V Monakovem je mir.

LDU. Berlin, 16. (DunkU.) Wolf.) Urad poroča iz Monakovega, da vlada tamkaj popoln mir in da se sestavila novi kabinet. Na čelu vlade bo brzkone stopil Neims, ki ima v svojih rokah vso prehranjevalno organizacijo. Vojstvo obvladuje položaj. Zagotavlja se miren razvoj dogodkov. Prebivalstvo po deželi si želí za prehodno dobo vojaške diktature. Plinarna, vodovod, pošta in železnica obratujejo.

Anglija je mirna.

LDU. London, 16. (DunkU.) Turkišni večerni listi izražajo mnenje, da položaj nove nemške vlade ni poseben ugoden, da si popolnoma lasnih vesti. Nova vlada ne uživa nobene podpore in le popolnoma odvisna od balističnih čet, zlasti, ker večji del čet državne brambe, akoravno so bile prvotno po dogodkih presenečene, moče sodelovati dalje pri pustolovščinah.

VPRAŠANJE MANDATOV.

LDU. Belgrad, 15. »Tribuna« poroča, da bo na prihodnji seli narodnega predstavništva definitivno rešeno, no vprašanje o mandatih, o katerih je že sklepal verifikacijski odbor. S tem bo parlament dobil 5 novih poslancev.

LDU. Belgrad, 15. Vlada je predložila parlamentu načrt novega volilnega zakona.

Dunajski židi na delu.

LDU. Belgrad, 15. »Pravda« poroča, da se je koncem preteklega tedna pojavila v Belgradu družba dunajskih židov, ki so v soboto kupovali po menjalnicah naše srebrne novce. V posameznih menjalnicah so plačali ogromne svote za naše srebrne. List poziva policijo, naj posveča večjo pozornost na take ljudi.

Rudarska stavka v Franciji.

LDU. Pariz, 15. (DunkU.) Število stavkaščih premogarjev v Severni Franciji presega 300.000.

Mirovna pogodba s Turčijo.

LDU. Pariz, 16. (DunkU.) »Echo de Paris« poroča iz Washingtona, da so poslanci Francije, Italije in Anglije preleteli načrt mirovne pogodbe s Turčijo in dobili naročilo, naj stopijo v stik z vlado Zedinjenih držav, da bi poizvedeli kakšno je njeno stališče. Dasi je Wilson že okrevaj od svoje bolezni, še ni sprejel doslej poslankov, vsled česar so v veliki zadregi.

Upor v japonski sibirski armadi.

LDU. Moskva, 15. (DunkU.) — Brezlično.) Z iztočne fronte se javlja, da je bil upor v japonski sibirski armadi mnogo večji, kakor se je prvotno poročalo. Uporniki so strgali epotele in jih nadomestili z rdečimi trakov. Po daljših bojih so bili razoroženi in odpeljani iz Vladivostoka na Japonsko.

Pomanjkanje premoga in kurlave v Trstu.

Trst, 15. (Izvirno poročilo.) V sled silnega pomanjkanja premoga je mestna plinarna deloma ustavila obrat. Izgubile so vse zalozne raznega kurlave, zlasti ogla, ker špekulantje upajo, da poskočijo cene kurlavi. V sled pomanjkanja premoga je vodstvo škodentskih plavžev vrzlo nad 150 delavcev na cesto.

Novice.

— Epidemija črnih koz se v celjski okolici opasno širi. Zato je celjski mestni magistrat odredil obvezno cepljenje za vse, ki v zadnjih 3 letih niso bili proti črnim kozam z uspehom cepljeni.

— Goljužio v mestni aprovizaciji v Vraždnju so odkrili »gre za velike neekonomskosti ter so zaprti že več oseb.

Masaryk.

(Dalje.)

Kar je storil v svetovni vojni, to je naravnost legendarno. Ko je videl, kako se maščuje Avstro-Ogrska na Slovaki, kako je bil n. pr. na Moravskem obešen mož zato, ker je imel ruski razglas Nikolaja Nikolajeviča itd., tedaj si je bil svest, da med Avstrijo in Čehi ni kompromisa. Bil je na Danaju in v Berlinu, da se informira, kaj pravzaprav pričakujejo od vojne; dvakrat je odšel na Nizozemsko, da izve namere entente. Meseca decembra 1914. leta se je odpeljal v Italijo, ki je bila takrat še nevtralna in v Svico z namenom, da se še vrne domov, kar pa potem že ni bilo mogoče. Zato je ostal v Svici, kjer je v Ženevi ob petstoletnici Husove smrti 1915. leta prikril javno proglasil svoj, t. l. češki program: Smisel češke zgodovine je v reformaciji, ki ji je temelj ideja humanitete: smisel Avstrije je nasilna protireformacija. A proti nasilju se hočemo boriti z železom...

In šel je na del starček blizu 70 let, spremljan od svoje hčerke: v

Pariz in London, od tod v Rusijo ter preko Sibirie in Japonske v Ameriko, dočim le Avstrija divjala proti njegovi rodbini, ko njemu ni mogla priti do živega, da si mu je odvzela službo, zaplenila imetje in izdala za njim tiralcu.

Masaryk je prepotoval Evropo, Azijo in Ameriko, da pridobi entente državniške za svoj politični program. Čigar bistvo je bilo razbitje Avstro-Ogrske, ki osami Nemčijo in jo prisili, da se zadovolji s svojo lastno narodno državo. V ta namen, da delansko pomaga k uresničitvi svojega načrta, je ustanovil tudi čehoslovaško armado, zlasti iz ruskih ujetnikov. Od vseh strani so hoteli legionarji pod zastave: iz Anglije, Amerike, Kanade, Afrike, Avstralije: prve legije so nastale v Franciji in Rusiji. Čehoslovaki so se borili na vseh bojiščih. Vzdrževali so med seboj strogo Husitsko disciplino: niso se udajali pijančevanju in lahkomiselni življenju, ampak so se zabavali s telovadbo in športom, z godbo in petjem, s knjiškami in časopisi, s slikarstvom — vse v duhu svojega »očeta« Masaryka.

In sedaj še okolnost, ki lo Masaryk izrečno naglaša v svoji prvi poslanici kot predsednik republike. Vse ogromno organizatorično delo na publicističnem, diplomatičnem in vojaškemu polju so financirali Čehi v Ameriki in Rusiji sami brez entente pomoči, a v vsej tej deli niso uporabili Masaryk in njegovi sotrudniki proti svojim nasprotnikom niti ene neresnice, niti ene izmed tzv. diplomatičnih zvlicanosti!

Tako dela moderno revolucijo zrelnarod.

In o božiču leta 1818. se je vračal Masaryk slavnostno v spremstvu svojih legionarjev iz tujine v Prago kot zmagovalac nad propadlo avstro-ogrsko diplomacijo, da zasede kot prvi predsednik čehoslovaške republike po volji naroda prestol, ki so ga imeli pred njim od 1526. leta, ko se je Češko združilo z Avstrijo, Habsburgovci po milosti božji.

Masaryk je vladar-filozof prav v smislu grškega modrilana Platona, svojega ljubitelja.

(Koniec prih.)

— Volun madžarske bele garde, Kosta Jankovič, je bil dne 13. t. m. aretiran in prepeljan v zapore v Novi Sad. Kosta Jankovič je sodeloval v t. im. organizaciji aretiranege polkovnika Riefla in je svojčas z vozom prepeljal 30 baranjskih komunistov na Madžarsko, da jih je potem bela garda usmrtila. Dognalo se je, da je ta mož volun madžarskega vojnega poveljstva v Kološvaru. Z njim vred so bili aretirani še drugi njegovi tovariši.

— Hrvatska naselbina v Chile v Južni Ameriki. V Punta Arenas je stara velika naselbina Hrvatov, ki imajo tam svoje politično-gospodarske in prosvetne organizacije, kakor tudi svoje zastopnike v občini mesta Punta Arenas. Ustanovili so si nedavno v tem mestu svojo lastno banko »Banco Yugoslavo de Chile en Punta Arenas«; izdajajo list »Jugoslavenska Domovina« in imajo Školsko društvo ter požarno brambo.

— Poprava petrogradske luke. Petrogradska luka, ki je bila zadnji dve leti popolnoma zapuščena in je že prišla razpadati, je zopet oživela ter se neumorno dela, da zayzame zopet svoj predvojni položaj. To delo je omogočeno z namoveljo sovjetsko naredbo, ki odreja ustanavljanje delavskih armad. Po odredbi Zinovjeva dela pri popravilu luke in potov, ki peljejo do nje, 4000 delavcev. Velika skladišča, hladilnice itd., bodo urejene že do poletja. Železniška proga ki veže pristanišče z mestom in ki je bila v popolnem razpadu, bo do srede aprila predana prometu. Ko prestane led, se bo popravil tudi prekop, ki veže Petrograd z Kronstadtom. Prekop, ki je bil napravljen z velikanskimi stroški, je sedaj zasut s peskom. Čiščenje tega kanala bo najtežje delo.

— Mráz je napravil v Franciji veliko škodo. Mrzli val je uničil posebno mnogo cvetja na sadnem drevju, ki je že večinoma razcvetelo.

Dnevne vesti.

Klerikalci zoper invalide!

Iz Rimskih Toplic nam piše invalid: Invalidi čutimo dolžnost, da se zahvalimo bivšim zastopnikom socialno demokratične stranke v vladi, da so se za nas ubogé reveže zavzeli koliko jim je bilo mogoče srčno velike manifestacije, ki so jo tvorili v vladi. Čitali smo že svojčas, kako se je klerikalni list »Straža« spravil nad sodr. Prepeluha, in ga dolžil nepoštenih dejanj, nato pa se je opravičil s tem, češ za invalide se je denar preveč razpisal. Že s tem torej so klerikalci pokazali, da bi našle vse invalide pustili sedaj umreti lakoti, med tem ko so nas med volno pošiljali blagoslovilale na fronte! Dne 11. t. m. je v narodnem predstavništvu kritiziral ministrski predsednik krivoverec Protič, neločljivi zaveznik pravovernega duhovnika Korošca, delo bivše demokratične socialistične vlade in s soglasjem vseh klerikalcev zmerjal prejšnjo vlado, češ da je za invalide potrošila mnogo preveč denarja! To je torej prava slika klerikalcev, ki v svojih listih pišejo, kakor da bi bili največji prijatelji vseh revežev, na drugi strani pa delajo tako politiko in so nam invalidom nevoščilivi že tisti 3 K na dan, za katere niti dve žemljici več ne dobijo! Invalidi mislimo, da je podpora invalidom bilo še premalo, da pa je bivša vlada, če se je že z izplačevanjem teh podpor malo zadolžila, tudi vedela, s čim bo križala te izdatke, namreč z velikim davkom na vojne dobičkarje in verižnike in z delno zaplenbo njih imetja! Klerikalci in srbski radikalci pa so vzeli vse dobičkarje in ljudske odeluho v svojo zaščito, zato pa hočejo sedaj invalidom odvzeti še tisto malo podpore, kar jo imamo. Saj se poznamo! Revnemu ljudstvu pa naj bo to zopet dokaz, da za reveže prav nobena kapitalistična stranka ne bo storičila ničesar in da za vlado ni sposobna nobena izmed njih. Najbolj zahrbtna pa je klerikalna stranka, ki se revežev v obraz priljublja, zadržuje mu trga kožo s telesa. Invalidi, zapomnimo si!

Dogovor med centralno vlado SHS in »Narodno banko kraljestva SHS« prinaša v njegovem popolnem besedilu »Uradni list države vlade za Slovenijo« št. 34 z dne 11. t. m. Naloga te banke je, da uravnava ves denarni obtoč naše države in da skrbi za okrepitev državne valute. Glavna banka je 50 milijonov dinarjev v zlatu in je razdeljena na 100.000 delnic po 500 dinarjev v zlatu. Narodna banka ima izključno pravico izdajati bankovce kot splošno plačilno sredstvo v vseli državi in je dolžna izplačati vsak svoj bankovec v zakonitem

kovinskem denarju. Bankovci, ki se dajo v promet, morajo biti pokriti z zlatom in srebrom in z drugimi trgovskimi in finančnimi vrednotami, ki jih je moč lahko in zanesljivo izpremeniti v gotovino. Kot redni konfigent sme banka dajati obtoč največ trikrat toliko svojih bankovcev, kolikor ima kovinske zaloge. O stanju in količini bankovcev, ki so v obtoku, priobčuje Narodna banka vsakih osem dni izkaze v »Službenih Novinah«. Imovina in dohodki Narodne banke so oproščeni davkov, taks in davščin. Najpoznate v roku treh let bo Narodna banka začela dajati v promet svoje stalne bankovce v zameno za sedanje začasne, s katerimi se je zamenjalo stare kronske bankovce. Podružnice Avstro-ogrške banke v naši državi se izpremenijo v podružnice Narodne banke.

Uradni list št. 34 priobčuje razpis 4 trafik po okr. fin. ravnateljstvu v Ljubljani in dveh mestih pisarniških praktikanov z dovršeno srednjo šolo pri poverjeništvu za javna dela.

Vprašanje. Prejeli smo: Aktivni letnik 1897. in letniki od 1895.—1898., ki smo bili odpušteni iz vojaške službe z dnem 28. januarja t. l. nismo dobili izplačanih mezd za mesec december 1919 in januar 1920. Ob odpustu se nam je reklo, da ni denarja, da pa se nam bo denar poslal na dom gotovo do 6. februarja. Ker do danes nismo prejeli denarja, vprašamo, kako je z njim.

Vsi oni, ki so pred 22. marcem 1919 v Nemški Avstriji naročili in plačali kako blago, a ga doslej še niso prejeli ter ga hočejo uvoziti, naj podružnici Centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom nemudoma točno naznani: 1. od katere trgovke imajo dobiti blago; 2. koliko in 3. za kako ceno (skupna vrednost) ter naj k obtem pošljejo nepobitna dokazila (faktura, legalizirane izpiske iz trgovskih knjig itd.), da je bilo blago plačano pred 22. marcem 1919.

Okrožno zdravniška služba je razpisana v St. Jurju ob luži železnici. (Razpis v Uradnem listu).

Ustanova Primoža Aua za otroč. revnih meščanov, predvsem izdelovalcev lasnih, je razpisana javno na mestnem magistratu. Letni prejemek je 260 K.

Zopet dražji tobak? Čujemo, da sedanja klerikalna vlada zopet zviša ceno tobaka. Tokrat pa bodo cene v dinarjih, tako da bo tobak tako zelo drag, da ga bodo mogli kaditi le še bogatini, ker klerikalci revežem že tobaka ne privoščijo.

Zvišanje brivskega cenika. Vsed izdatnega povziranja plač pomožnemu osebju in vsed vedno naraščajoče dragine živeža in drugih potrebščin so brivski mojstri primorani svoje cene z dne 16. marca primerno zvišati. Daje se opozarjati, da so brivnice odprte od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 2. ure do 7. ure zvečer, izvzete so sobote in so brivnice odprte od 8. ure zjutraj do pol 1. ure popoldne in od pol 2. ure do 8. ure zvečer, v praznikih od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne. V nedeljah so brivnice zaprte.

Dva tihotapca z zlatom je celjska policija prišla dne 11. t. m. v gostilni g. Žumerja v Celju in sicer sta to zakonska Rajmund in Marila Orilanc iz Sežane. Kupovala sta po mestu zlatino, da bi jo spravila preko meje v Italijo.

Obsojena verižnica usnila. Druga instanca je potrdila obsodbo centralnega verižniškega urada proti gostilničarki Franciški K o š a k iz Novega mesta, ki je dne 12. februarja t. l. nakupila v Ljubljani večjo množino usnila v verižniške kupčijske svrhe. Obsojena je na 1000 K globe in en dan zapore.

Konjski tihotapci. Vsako pošteno delo mrzeči Vrhničan Anton Jelovšek je bil pri centralnem verižniškem uradu obsoljen zaradi tihotapstva na 6000 K globe in štiri meseca poljskega zapore. Jelovšek je kupil od posestnika Egidija Beno v Stobu pri Domžalah par konj za 25.000 K, na račun je dal 5000 K. V nedeljo 15. t. m. je Beno prignil konje v Ljubljano, kjer so mu jih zaplenili. Beno je žedel Jelovski živinske potne liste. Jelovšek pa je konje že prodal nekemu Janu Turku za 35.000 K. Posestnik Beno bo pač imel največjo škodo in se bo varoval sklepati kupčije s tihotapci.

Jugoslavenska Matica.

Ustanavlja se »Jugoslavenska Matica«, nadstrankarska, celodržavna organizacija, ki bo reprezentirala jugoslovansko kot specifična kulturna činitelja, vzgajala politično probujeno samozavest med vsemi plastmi novostvarjenega edinstva. S svojimi pokrajinskimi podružnicami in krajevnimi odbori bo pramrežila celo državo in splošila kakor poedine kulturne in socialne delavce, tako umstvene in gospodarske že obstoječe organizacije vseh smeri in velikosti v organizacijsko celoto in povzdignila s sistematičnim podrobnim delom kakor z kombinirano skupno akcijo narod na tisto višino domače in svetovne izobrazbe, da jugoslovansko preneha biti abstrakten pojem za politične romane, temveč postane izraz za čisto specifično narodno psiho, poseben, edino jugoslovansko lasten način, razumevati svojo zgodovinsko nalogo in jasnega pogleda nezmotljivo izbrati v danih trenutkih smernice prerjenega političnega razvoja. Duševni delavci sami so v naši materialistični dobi glas vplodnega v puščavi, gmohtna sredstva pa zahtevajo časovno in krajevno pogoteno sistematično uporabo. Nova organizacija ne bo biti nov birokratičen aparat zraven st. družin, ona hoče biti odjek in izraz narodove volje na zunan. zbirališče in središče vsega, kar je v nas pozitivnega in življenja sposobnega. Zato se njene metode tudi ne dajo podrobno določiti v naprej, kajti njen cilj zahteva vsakokratno posebno metodo, pravzaprav vse tisočere metode toll za pletenega socialnega sožitja. Stiherna jugoslovanska pokrajina prikazuje posebno družabno in kulturno lice in po teh razlikah bo treba urediti podrobno delo. V dosegu praktičnega uspeha potrebna centralizacija bo šla roko v roki s samoupravnim delovanjem pokrajinskih podružnic.

P. P.

Kultura.

Plesni večer Cara Negri. Prošli teden je priredila v veliki dvorani »Narodnega doma« plesalka Cara Negri troje plesnih večerov, ki so nudili mnogo za Ljubljano novega in zanimivega in bi bili vsekakor zaslužni večje pozornosti od strani občinstva, ki sicer v tako obilnem številu poseba prireditve raznih čarovnikov, za vse, kar pa je kolikoli diši po umetnosti pa nima pravega umevanja, niti zanimanja. Interesantna plesalka, rodom Rumunka, je — v okusnih, originalnih kostumih — nastopila v osmeri različnih plesih, od katerih je posebno ugajal sanjski ples iz Goldmarkove »Sabske kraljice« in ognjevitil orijentalni ples iz opere »Lakmé«. S čustvom in temperamentom je podala tudi fantastični ples k Lisztovi II. rapsodiji, kjer je osobito v dramatičnih partijah dosegla prav zadovoljiv uspeh. Njen ples je zanimiv predvsem iz slikarskega stališča, ker išče plesalka v prvi vrsti lep linij in harmonično zaokroženih, slikovitih telesnih pozicij, medtem ko v kretnjah in gibanju ne izrabi vseh svojih nemalih zmoglosti. Plesi, v katerih se lahko poslužuje tudi obrazne, dobro poantirane mimike, so najbolj uspešni, tako predvsem značilna »Grška drama« v ti dramatični sceni, ki je bolj pantomima kot ples, je pokazala Cara Negri velik mimični talent, ki bi v primerni okolici prilel na gledališkem odru šele do prave veljave. S to sceno je mlada Rumunka z izrazitim lužnim romanskim obrazom in s prožnim, slokim telesom dosegla višek svoje nemale plesne in še bolj dramske umetnosti. Občinstvu je najbolj ugajal ciganski ples iz opere »Carmen«, ki ga je zaplesala s potrebnim ognjem in pa hudomušno-raspasanim ruski narodni ples, kateri dve točki le morala ponoviti. Zanimiv je tudi rumunski karakterni ples, kjer nastopi plesalka v prestem narodnem oblačilu s preslico v roki. Če odštelemo pomanjkljivo glasbeno spremljevanje, neprimerni oder in nedostaten razsvetljavo, moramo priznati, da nas prireditve simpatične umetnice povsem zadovoljijo. Zato bi bilo želeli zadnjemu večeru, katerega namerava prirediti Cara Negri tekoči teden, večjega obiska, kakor doslej. Morda bi znižanje precej visoke vstopnine k temu pripomoglo, da bo tudi širšim plastem mogoče posetiti zanimivo prireditev, ki ni brez višjih, res umetniških stremiljenj.

Se enkrat »venec priznanja«. Gospod S. K. se zelo moti, če misli, da sem se spodtaknil nad vsebino njegove opazke v »Jugoslaviji« o Danilu-Shyloku. Ne nad njegove nedokazane sodbo o umetniških kvalitetah g. Danila, ampak nad načinom njegovega poročanja o predstavi bi se utegnili bolj opravičeno spotakniti; ne nad povsem svobodno vsebino njegove kritike, temveč nad obliko iste. Kajti o resni stvari brez dvoma lahko umetnik in občinstvo, zahteva resno sodbo. Nikakor pa ne gre, da se o moži, ki je v svoji idealnosti častno osivel na slovenskem

gledališkem odru, piše na način in v tonu, ki je lasten gospodu S. K.

Dr. K. D.

Repertoar Mariborskega gledališča. 13. predstava v četrtek 18. t. m. ob 3. uri popoldne »Snežulčica«. 14. predstava v nedeljo 21. marca ob 5. uri popoldne »Snežulčica«. »Snežulčica« je prva slovenska izvirna igra za lutke, spisal jo je g. dr. Ivan Lah.

Izpremenba repertoarja v opernem gledališču. P. n. občinstvo blagovolji vzeti na znanje, da se operni repertoar v sledečo izpremeni. V četrtek, 18. t. m. se uprizar predstava »Ksenija-Pagliacci« za abonement B in ne za abonement A kot je bilo prej objavljeno. V soboto pa se vrši predstava »Ksenija-Pagliacci« za abonement A in ne za abonement B.

Iz stranke.

Izobraževalno društvo »Svoboda« Udmat-Moste naznanja, da ima svojo redno sejo v petek 19. marca ob 2. uri popoldne v društvenem prostoru. Pozivlja se vse sodruge odbornike in odbornice k točni in polnoštevilni udeležbi.

Politično društvo Moste naznanja, da ima sejo in obenem tudi vazen sestanek vseh trezno mislečih in zavednih sodrugov dne 19. marca ob 9. uri popoldne v društvenem lokalu. Želi se čim številnejša udeležba.

Odštevila seja ljubljanske podružnice »Svobode« se bo vršila v četrtek točno ob pol 8. uri zvečer.

Ruski kružok rabošč se ustanovi v Mariboru. Kdor se zanj zanima, naj se priklaji v »Delavskem domu«, Ruška cesta 4, pri društvu »Svoboda«, vsak dan od 6.—7. ure zvečer. Poudarjamo tudi za začetnike.

Prijatelji godbe se vabijo, da vstopijo k godbenemu odseku »Svobode« v Mariboru. Prijave v »Delavskem domu«, Ruška cesta 4, društvena pisarna »Svobode« vsak dan od 6.—7. ure zvečer. — Istotam se kupijo tudi godala in tamburaški instrumenti.

Pozor sodrug! V Mariboru. »Delavski dom«, smo ustanovili v administraciji naših listov tudi prodajo knjig, brošur, izdanih po »Napreju«, »Ljudskem Glasu«, »Socialni Matici«. — Tudi se lahko naroči vse naše liste! — Kupujte in širite naš tisk!

Najnovejša poročila.

POLOŽAJ V NEMČIJAH.

Med staro in novo vlado ni kompromisa.

LDU, Stuttgart, 16. (DunKU.) Podružnica Wolffovega urada poroča: Državni predsednik Ebert je izjavil zastopniku Wolffovega urada, da o sporazumu s sovražniki ustave ne more biti govora in da zahteva, da berlinska vlada brezpozorno odstopi. Iz Berlina javljena deputacija politikov z generalom Merkerjem še ni dospela. Situacija je za prejšnjo vlado čim dalje ugodnejša. Smoter narodne skupščine v Stuttgartu je, da zagotovi ustavo in da vzpostavi javno varnost. Uporne čete se morajo iz Berlina umakniti in razpustiti.

LDU, Stuttgart, 16. (DunKU.) Državna vlada je včeraj v Stuttgartu takoli izjavila, da je poročilo o sklepu kompromisa neresnično. Osvoriti se mora samo o brezpozorni kapitulaciji velenidajnikov. Francoska vlada je sklenila, da to bo prvi državni vladi v Stuttgartu zastopal poslanski tajnik Bruel kot opravnik. Kakor je francoski ministrski predsednik izjavil nemškemu opravniku v Parizu, namerava francoska vlada ostati z državno vlado v Stuttgartu v neposredni zvezi potem direktna brzolava in posebne kurirske službe.

Merker odstavljen.

LDU, Stuttgart, 16. (DunKU.) Podružnica Wolffovega urada poroča: Državni predsednik Ebert in državni brambni minister Noske sta danes odstavila generala Merkerja. Poveljstvo v Drazdanah se podeli generalu Millerju.

Bavarci na strani stare vlade.

LDU, Monakovo, 16. (DunKU.) Uradno se objavlja z lenaki, da se državna bramba, policijska bramba in brambne čete, sestavljene iz prebivalstva na Bavarskem slei ko prej državni vladi na razpolago za vzdrževanje redu in mira.

Spopadi.

LDU, Stuttgart, 16. (DunKU.) Wagnerjev urad poroča iz Hamburga: Ves Hamburg je v rokah stare vlade. Čete, ki so bile dosedaj pod poveljstvom prevratnih častnikov,

so odstavile te častnike in jih pozaprie. Do krvolika ni prišlo.

LDU, Dresden, 16. (DunKU.) Pri spopadih, do katerih je došlo včeraj v raznih delih mesta, je bilo po zanesljivih vesteh nad 200 oseb ubitih. Uradno so našli do 1. ure popoldne 50 mrtvecev.

LDU, Oomitz, 16. (DunKU.) Med množico in vojaškimi patrulami je došlo do krvavega spopada, pri čemer sta bili izmed množice dve osebi ubiti, ena težko, več pa lahko ranjenih.

ANGLEŠKO DELAVSTVO PROTI MADŽARSKEMU BELEMU TERORJU.

LDU, Pariz, 16. (DunKU.) Glavni odbor strokovnega kongresa in izvršni odbor Labourjeve stranke je poslal madžarski vladi in angoskemu zastopstvu v Budimpešti protestno brzolavko proti belemu terorju na Madžarskem. Oklic se končuje s grožnjo odkritega sovražstva angleške delavske stranke proti madžarski vladi. Ako se ne ustavi grožovitost in ne izpuste na svobodo bivši ljudski komisarij, proti katerim se vodi preiskava, se zahteva revizija angleške politike.

POSOSILO ITALIJI.

LDU Rio de Janeiro, 16. (DunKU.) Brazilska vlada je dovolila Italiji kredit 24 milijonov dolarjev za nakup živil, bombaža in kavčuka.

RUDARSKA STAVKA V ŠLEZIJU.

LDU Breslau, 16. (DunKU.) V gornješlezskem premoženem okolišju se zopet dela, vendar pa je dostavljanje vagonov zelo nezadostno. V Waldenburgu se stavkalo.

NOVA SOCIJALISTIČNA STRANKA V FRANCJI.

LDU Pariz, 16. marca. (DunKU.) Wolffov urad poroča: Socialisti, ki so bili na socialističnem kongresu v Strassburgu izključeni, so osnovali novo stranko, ki se imenuje »Francoska socialistična stranka«.

Prireditve.

Manifestacija na dan ustanovitve jugoslovanske matice dne 21. t. m. Po zborovanju v »Unionu« se vrši sprevod po mestu. Udeležbo se ga vse kulturne, strokovne in politične organizacije iz Ljubljane in okolice. Tozadnji sestanek vseh organizacij se je vršil v nedeljo, dne 14. t. m. v mestni posvetovalnici. Vsaka organizacija ima svoje zbirališče na določenem kraju in potem v vrstah prikoraka ob 10. uri pred »Union«, kjer se uvrsti v sprevod. Vse organizacije naj zato takoli določijo svoja zbirališča in to objavijo v časopisih. Vsaka organizacija bo v sprevodu označena z napisom. Napis se bodo dobili na mestnem magistratu v nedeljo zjutraj ob 9. uri. Organizacije naj namenoma določijo onega, ki bo nosil napis. Reditelji v sprevodu bodo visokošolci. Prihodnji sestanek vseh ljubljanskih organizacij se vrši v četrtek ob 6. uri zvečer v mestni posvetovalnici. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. Vabljeni so vse organizacije, ki jim je pri srcu neodrošen del domovine. Vsaka organizacija naj pošlje po 1 zastopnika. Na sestanku v četrtek se bodo podale podrobne direktive za nastop v sprevodu.

»Društvo prijateljev poliskega naroda« bo imelo glavno skupščino dne 26. marca ob 6. uri zvečer na realni gimnaziji na Poltanski cesti.

Društvo drž. uslužbencev kraj. SHS ima odborovo sejo v sredo 17. t. m. ob 8. uri zvečer v običalnem lokalu. Nujne in važne zadeve. Polnoštevilno. — Predsedstvo. K.

Zvezo trgovskih nastavljenecv ima svoje člansko zborovanje dne 13. t. m. ob pol 8. uri zvečer v restavraciji »Zlatorog«, Gosposka ulica. Dne 19. do 21. pa se vrši prvi redni občni zbor v restavraciji »Novi svet«, na katerem bo vsa kraljeva skupina zastopana po delegatih.

Ne morete spati? Niti delati? Imate nervozne bolečine? Občutek zadovoljstva doprineš Vam Fellerjev pravi Elza-fluid. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K.

Tropte na počasni prebavi? Zaprta? To zlo se odstrani s pravilni Fellerjevimi Elza - kroglicami. 6 skatljice 18 K. — Želodec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. — Omot in pošten posebej, a najceneje. Eugen V. Feller, Stupica donja, Elzatrž št. 252. (Hrvaško), 086 — G—

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem svojo staroznano pisarno za potnike

— v Ameriko —

COSULICH - LINE TRST - NEW - YORK

zopet otvoril. Z odličnim spoštovanjem

Simon Kmetec,

Kolodvorska ulica št. 28, Ljubljana.

Vsak trgovec in obrtnik si kupi

Knjiga: „Dvostravno in ameriško knjigovodstvo“.

Ta knjiga je nujno potrebna za vsakega, ki ima voditi knjige, delati bilanco, voditi tovarno, izdajati in sprejemati menice itd. Omenjena knjiga je edino in prvo moderno delo te vrste v slovenskem jeziku. Dobi se v vseh boljših knjigarnah in v zalogi „Zasebnega učnega zavoda Legat“ v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadst. Cena K 12, s povzajem K 14. 307

Samostoj. knjigovodja,

starejši moč, obenem tudi dober korespondent, se tako sprejme pri večjem trgovskem podjetju. Ponudbe na Ljubljana L, poštni predal 169. 357

Mašinist

z dolgoletno prakso v obratu z različnimi parnimi stroji, več električne inštalacije in z znanjem v to stroko spadajoča popravila izvrševati, se sprejme s 1. aprilom 1920. Stanovanje, kurjava in razsvetljava prosta. Ponudbe opremljene s prepisi izpiseval in navedbo plače na Ravnateljstvo tovarne cementa Zidanmost.

Priporoča se

izdelovalnica in preoblikovalnica slamnikov in klobukov za dame in gospode

P. Barborič, Ljubljana, Mesni trg št. 6.

Velika izbira modelov, nakičenih slamnikov, svilenih in žalnih klobukov. Popravila točno in po zmernih cenah.

Eterična jelkino olje rektif. in Jelkin - Ekstrakt priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.

Malinov sok (sucena) prozorno bist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.

Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalov so vedno razpoložljive za šolavčarje.

Srečko Potnik, Ljubljana, Stomškova ulica 27. 209

Tovarna Jos. Reich v Ljubljani

prva harvarija, kemična čistilnica oblik in svetilniškalnica perila

je otvorila svojo

podružnico v Kočevju št. 39

kjer se sprejemajo naročila. 298

„ALKO“ veletrgovina žganja, družba z om. z. Ljubljana (Kolizej). Telefon interurb. 131

Velika zaloga slivovke, tropinovca, brinjevca, ruma, konjaka in likerjev po najniž. cenah.

Pri odjemu celih vagonov izjemne cene.

Sprejmejo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Kmetija v najem so za več let jako odda v bližini Semnika, obč. Arčice. Rediti se more 6-8 goveje živine, več ovc in dva prašiča; ima tudi veliko sadnega drevja. Naslov: Frančiška Goršek, Semnik št. 29, p. Izlake-Medija pri Zagorju ob Savi.

Stavbeno inženir. podjetje

in tehniška pisarna

Inženir dr. Mirosl. Kasal,

oblastveno poverjen stavbeni inženir Ljubljana, Hladerjeva ulica št. 7.

Spec. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Prevezena v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirske stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstvo strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.

JOSIP PUE

Ljubljana Rimska c. 16

naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene in vsa izvršena dela jamčim dve leti.

L. jugoslov. zlatarska delavnica

A. Fuchs, Ljubljana, Selenburgova ulica 1. 6.

Kupujem staro zlato, srebro, kakor tudi briljante, demante po najvišjih dnevnih cenah. Priporočam veliko zalogo zlatnine, srebrenine, ur, briljantov itd. Popravila in nova dela se bujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje.

Izbojna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linu. Ustanovljena l. 1867.

Vezanje ponuja brezplačno.

Popravila sprejemajo.

Lastna delavnica. 49

Pisalni stroji „Adler“.

Kolesa iz prvih tovarn.

Dürkopp, Styria, Wattenrad.

„Vardar“ - sladna kava -

izdelek L. jugoslov. tovarne sladne kave Jove Gigović, Nova Gradiška, Slavonija. V zavojih po 200 in 500 g v originalnih zabojih po 50 kg netto, po najnižji ceni, franco vsaka želez. postaja se dobiva pri

J. GIGOVIC, Maribor IV., Glavni trg 21. 245

Hlode (krije)

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglje

iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino

družba **IMPEX** v Ljubljani.

Krakov trg 10.

Marija Tičar,
= Ljubljana =
Selenburgova ulica.

Tovarniška zaloga
= papirja =
:: in razglednic ::

Nakupovalna zadruga

za konzumne in produktivne zadruge in zavode

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Aleksandrova ulica št. 5

priporoča svojim članom

nakup najrazličnejšega blaga!

Poštni čekovni račun št. 10.582.

Telefon interurban 178.

Konsumno društvo za Slovenijo

vpisana zadruga z omejeno zavezo.

Društvo ima sedaj nad 17.000 članov. Po zadnjem računskem zaključku znašajo društveni skladi:

rezervni sklad K 42.881'65

bolniški sklad K 33.411'16

dispozic. sklad K 21.007'61

pogrebni sklad K 1.000'—

deležni sklad K 308.022'94

Društvo izplačuje zaostalom po umrlih članih pogrebno podporo, bolnim članom, bolniško podporo.

Društvo ima 35 prodajal in sicer sledeče:

Ljubljana, Sp. Šiška
Glince pri Ljubljani
Rožna dolina pri Ljubljani
Ljubljana, Bolharičeva ulica
Ljubljana, Krakovski nasip
Ljubljana, Sodna ulica
Tržič na Gorenjskem
Križe pri Trzinu
Sv. Ana pri Trzinu
Sava-Jesnice
Jesenice (pri Fojčanju)
Koroška-Bela, Javorčnik

Mojstana
Kranjska gora
Gorje pri Bledu
Radovljica
Borovnica
Kamnik
Lilija
Radeče-Zidanmost
Celje
Store pri Celju
Sočnanj
Rogaška Slatina

Pregrada
Maribor
Ruše nad Mariborom
Pala pri Mariboru
St. Lorenz na Pohorju
Gubanj
Prevalje
Mežica Koroška
Crna L.
Crna H.
Püribk

Hranilni oddelek

društva obrestuje hranilne vloge po 4% oziroma 4 1/2%. Hranilne vloge se vlagajo in izplačujejo v vseh zgoraj navedenih društvenih prodajalnah, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Kot član pristopi lahko vsak. Pristop znaša K 1'— delež K 100'—

Pisarna: Ljubljana-Sp. Šiška, Kolodvorska c. 208.

Plaša naj se pošiljajo pod naslovom: **Ljubljana, poštni predal št. 13.**

Kupim vsako množino cinka in svinca

po najvišjih cenah.

M. Ussar, kleparnica,

Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Nakupovalec in prejemalec

vsakovrstnega lesa se išče. Ponudbe pod

„Lesno industrijsko društvo“

na upravo Naprej.

385

Podružnica

zavarovalne družbe na življenje „Feniks“ v Ljubljani,

Sodna ulica št. 1.

Delniška glavnica in rezervni zakladi nad 284 milijonov kron. Letni dohodki na premijah in obrestih, ki jih družba prejema iz skoro vseh držav Evrope nad 210 milijonov kron.

Zavarule:

Glavnice in rente na človeško življenje po najmodernejših kombinacijah pod izredno ugodnimi pogoji.

Podružnica

zavarovalne družbe „FENIKS“ v Ljubljani,

Sodna ulica št. 1.

Delniška glavnica in rezervni zakladi nad 47 milijonov kron. Letni dohodki na premijah in obrestih, ki jih družba prejema iz skoro vseh držav Evrope nad 50 milijonov kron.

Zavarule:

1.) proti vsakovrstnim požar. škodam; 2.) proti ubitju stekla in šip; 3.) proti tatvini in tatinskemu vlom; 4.) kavcije do poljubne višine.